

ARA, LES DONES TENIM MES DRETS

Article publicat al Diari Avui el desembre de 2004

En la lluita contra la violència de gènere, a Catalunya i Espanya anem pel bon camí. Queda, no obstant, molta distància per recórrer, la que ens separa de la tan anhelada tolerància zero amb els maltractaments. Amb tot i malgrat tot, podem felicitar-nos com a societat per les decidides mobilitzacions de rebuig als actes violents, per les contínues expressions de suport a les dones que han rebut pallisses de mans de la seva parella.

Malauradament, encara passen desapercebudes altres manifestacions de la violència de gènere: la dominació i control que alguns homes sotmeten a les dones, les humiliacions que suporten –en públic o en privat-, l'aïllament social, les coaccions i amenaces que pateixen algunes dones. Hi ha homes que fan callar les seves parelles en públic, que controlen els seus moviments, que els diuen com han de vestir. I això també és violència sexista.

Treballar per canviar els valors socials constitueix el pas imprescindible a donar per eradicar qualsevol tipologia de violència de gènere. I aquí és on juga un paper crucial la Llei orgànica de mesures de protecció contra la violència de gènere aprovada definitivament a les Corts Generals, malgrat que notícies com la recent posada en llibertat de l'imam de Fuengirola, que en un llibre recomanava algunes tècniques per maltractar dones sense deixar marques, no ajuden gaire a la sensibilització social.

El debat que va precedir la votació del nou text ha contribuït, sens dubte, a una major conscienciació social al voltant d'aquest greu problema. I l'entrada en vigor de la llei representa un ferm avenç en drets per a les dones, i per a la societat en general. Per exemple, ara les dones –i els homes, és clar- podem reclamar la retirada d'un anunci sexista, estem en condicions d'exigir que els llibres respectin la igualtat de gènere. I gràcies a la llei les dones maltractades disposaran d'assistència legal, serveis de recuperació integral, dret a un pla específic d'inserció laboral (una mesura destinada a dones maltractades en atur) i nous drets en el treball (les treballadores víctimes de la violència de gènere podran sol·licitar, per exemple, el trasllat a un altre centre de treball).

En un tercer pla, la nova llei comporta canvis substancials a l'hora de parlar de les polítiques públiques de lluita contra la violència de gènere: les dones ja no hem de demanar a les administracions determinats projectes o ajudes per lluitar contra els atacs sexistes. Hi tenim dret. Que funcionin o no aquestes mesures deixarà de dependre de la voluntat política del Govern de torn.

Aquesta llei representa, doncs, un autèntic pas endavant per a les víctimes de la violència de gènere, primer, les dones i tota la societat, després. No en va, el text va ser redactat prenent com a premissa bàsica que els actes violents contra dones i nenes constitueixen una de les vulneracions dels drets humans més persistents en el temps, que és comuna en totes les cultures i països. El text afirma que la violència de gènere és una de les conseqüències més greus i mortíferes de la relació home-dona fonamentada en la dominació i la desigualtat.

Ha estat un govern socialista el que ha impulsat una norma global per lluitar contra la violència de gènere en l'àmbit de la parella, més enllà de les relacions de convivència. Així, la llei s'ha redactat des de la convicció que existeix violència de gènere en altres àmbits, fora de la llar -violacions, ablacions, assetjament sexual- i deixa clar que aquests delictes estan penats legalment o bé que seran regulats properament, com en el cas de la violència en l'àmbit laboral, que s'inclourà en la futura Llei d'igualtat.

La Llei contra la violència de gènere és la primera norma legal en el món que en el seu preàmbul especifica com a objectiu l'assoliment de la igualtat en la parella i que afirma que en les relacions sentimentals les dones som vulnerables pel fet de ser dones. El PP, durant vuit anys va ser incapaç d'impulsar una llei tan necessària. És cert que va avançar algunes modificacions del Codi Penal, o que el Govern actuava quan una dona denunciava. Però les (escasses) mesures del PP no contemplaven la prevenció i no tenien, ni de lluny, l'afany transformador de les relacions entre homes y dones.

Fa uns dies, els diaris publicaven que J., un veí de Vilaseca, era detingut per agredir en diverses ocasions la seva companya sentimental. El mateix dia, la Guàrdia Civil també detenia J. C., aquest cop a Cambrils, per haver pegat la seva companya enmig d'una discussió. La dona va haver de ser atesa en un hospital. En unes poques hores de diferència, i no massa lluny de Cambrils, a la Selva del Camp, A. S. passava a disposició judicial acusat de maltractar físicament la seva dona, que també va precisar atenció mèdica. Malauradament, continua havent-hi un degoteig constant de casos de violència de gènere, tan a Catalunya com a Espanya. No obstant, d'aquestes males notícies se'n pot fer –se n'ha de fer- una lectura positiva: Que les dones han perdut la por a denunciar. Això, sumat a una major consciència social per eradicar aquesta xacra i combinat amb l'entrada en vigor de la nova llei, ha de permetre fer molt més eficaç la lluita contra la violència sexista en tots els àmbits.